

**Poznámky konsolidovanej účtovnej závierky
Banskobystrického samosprávneho kraja zostavenej
k 31. 12. 2017**

**Čl. I
Všeobecné údaje**

1. Identifikačné údaje o konsolidujúcej účtovnej jednotke

Názov konsolidujúcej účtovnej jednotky	Banskobystrický samosprávny kraj
IČO	37828100
Sídlo konsolidujúcej účtovnej jednotky	Námestie SNP č. 23 974 01 Banská Bystrica
Dátum vzniku konsolidujúcej účtovnej jednotky	1. 1. 2002

2. Informácie o hlavných predstaviteľoch konsolidujúcej účtovnej jednotky

Štatutárny orgán (meno a priezvisko)	Ing. Mgr. Marian Kotleba bol predsedom BBSK do 3.12.2017. Od 4. 12. 2017 je predsedom BBSK Ing. Ján Lunter.
Priemerný počet zamestnancov počas účtovného obdobia	4787,85
Z toho počet vedúcich zamestnancov	256,15

3. Informácie o konsolidovanom celku

Identifikačné údaje materskej účtovnej jednotky a dcérskych konsolidovaných účtovných Jednotiek sú uvedené v tabuľkovej prílohe poznámok v tabuľke č. 1 – Údaje o konsolidovanom celku.

Do konsolidovaného celku „Banskobystrický samosprávny kraj“ patria:

- materská účtovná jednotka Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja,
- 72 rozpočtových organizácií BBSK,
- 43 príspevkových organizácií BBSK,

- 1 stopercentná dcérská akciová spoločnosť – Banskobystrická regionálna správa cest, a. s. Banská Bystrica,
- 1 pridružená účtovná jednotka so 49 % majetkovým podielom BBSK - Škola v prírode LP, Liptovská Porúbka, s.r.o.

Údaje o pridruženej účtovnej jednotke sú uvedené v tabuľke č. 3 – Majetkové podiely.

V priebehu účtovného obdobia od 1.1.2017 do 31.12. 2017 nedošlo k žiadnym zmenám v štruktúre konsolidovaného celku.

4. Metódy oceňovania použité pri ocenení jednotlivých položiek konsolidovanej účtovnej závierky

V porovnaní s predchádzajúcim rokom v BBSK ostali účtovné metódy a zásady v roku 2017 nezmenené.

Pri ocenení jednotlivých položiek konsolidovanej účtovnej závierky boli použité nasledovné metódy oceňovania:

a) Dlhodobý nehmotný a dlhodobý hmotný majetok

Dlhodobý majetok obstaraný kúpou sa oceňuje obstarávacou cenou, ktorá zahrňuje Cenu obstarania a náklady súvisiace s obstaraním (clo, prepravu, montáž, poistné a pod.). Súčasťou obstarávacej ceny dlhodobého hmotného a nehmotného majetku nie sú úroky z úverov. Hodnota obstarávaného dlhodobého hmotného majetku, ktorý sa používa, sa trvalo znižuje o oprávky, ktoré zodpovedajú výške opotrebenia majetku.

O opravných položkách sa účtuje v prípade prechodného zníženia hodnoty majetku ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka.

Dlhodobý majetok vytvorený vlastnou činnosťou sa oceňuje vlastnými nákladmi.

Za vlastné náklady sa považujú všetky priame náklady vynaložené na výrobu alebo inú činnosť a všetky nepriame náklady vzťahujúce sa na výrobu alebo inú činnosť.

Dlhodobý majetok nadobudnutý bezodplatným prevodom pri splnení, zlúčení, rozdelení alebo pri prevode správy sa oceňuje cenou, v ktorej sa doteraz viedol v účtovníctve. Ak cenu nie je možné zistiť, oceňuje sa reálnou hodnotou. Dlhodobý nehmotný a hmotný majetok obstaraný iným spôsobom (napr. bezodplatne nadobudnutý majetok, delimitovaný, novo zistený majetok pri inventarizácii) sa oceňuje reálnou obstarávacou hodnotou, t. j. hodnotou za ktorú by sa majetok obstaral v čase, keď sa o ňom účtuje.

Dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok odpisovaný sa odpisuje podľa odpisového plánu, ktorý bol zostavený na základe predpokladanej doby jeho používania a predpokladaného priebehu jeho morálneho a fyzického opotrebenia.

b) Dlhodobý finančný majetok

Cenné papiere a majetkové účasti sa oceňujú obstarávacou cenou, vrátane nákladov súvisiacich s ich obstaraním.

c) Zásoby

Zásoby nakupované sa oceňujú obstarávacou cenou, ktorá zahrňuje cenu obstarania a náklady súvisiace s obstaraním (prepravu, clo, dovoznú prirážku, poistné a pod.).

Zásoby vytvorené vlastnou činnosťou sa oceňujú vlastnými nákladmi.

d) Pohľadávky

Pohľadávky pri ich vzniku sa oceňujú menovitou hodnotou. Pohľadávky pri odplatnom nadobudnutí alebo pohľadávky nadobudnuté vkladom do základného imania sa oceňujú obstarávacou cenou, t. j. vrátane nákladov súvisiacich s obstaraním.

Opravná položka sa vytvára napr. k pohľadávkam po splatnosti a k nedobytným pohľadávkam, kde existuje riziko nevymožiteľnosti pohľadávok.

e) Finančné účty

Peňažné prostriedky a ceniny sa oceňujú ich menovitou hodnotou.

f) Náklady budúcich období a príjmy budúcich období

Náklady budúcich období a príjmy budúcich období sú vykázané vo výške, ktorá je potrebná na dodržanie zásady vecnej a časovej súvislosti s účtovným obdobím.

g) Rezervy

Rezervy sú záväzky s neurčitým časovým vymedzením alebo výškou a oceňujú sa v očakávanej výške záväzku. V účtovnej závierke sa tvorili rezervy najmä na nevyfakturované dodávky a služby, mzdy za dovolenku zamestnancov vrátane sociálneho a zdravotného poistenia, na prebiehajúce a hroziace súdne spory a podobne.

h) Záväzky

Záväzky sa pri ich vzniku oceňujú menovitou hodnotou a pri ich prevzatí sa oceňujú obstarávacou cenou.

i) Výdavky budúcich období a výnosy budúcich období

Výdavky budúcich období a výnosy budúcich období sú vykázané vo výške, ktorá je potrebná na dodržanie zásady vecnej a časovej súvislosti s účtovným obdobím.

Čl. II

Informácie o metódach a postupoch konsolidácie

Konsolidovaná účtovná závierka konsolidovaného celku Banskobystrického samosprávneho kraja bola zostavená v súlade so zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a v súlade s Opatrením Ministerstva financií Slovenskej republiky zo dňa 17. decembra 2008 č. MF/27526/2008 – 31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o metódach a postupoch konsolidácie vo verejnej správe a podrobnosti o usporiadaní a označovaní položiek konsolidovanej účtovnej závierky vo verejnej správe v znení neskorších predpisov.

Konsolidovaná účtovná závierka je sprístupnená k nahliadnutiu v sídle konsolidujúcej účtovnej jednotky – Banskobystrického samosprávneho kraja a zverejnená je v Centrálnom registri účtovných závierok.

Pri konsolidácii dcérskych účtovných jednotiek bola použitá **metóda úplnej konsolidácie**. Do konsolidácie konsolidovaného celku BBSK za rok 2017 bolo metódou úplnej konsolidácie zahrnuté:

- 73 rozpočtových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK,
- 43 príspevkových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK,
- 1 obchodná spoločnosť so 100 % podielom BBSK.

Pri konsolidácii pridruženej účtovnej jednotky bola použitá **metóda vlastného imania**. Do konsolidácie konsolidovaného celku BBSK za rok 2017 bola metódou vlastného imania zahrnutá len 1 pridružená účtovná jednotka – Škola v prírode LP, s.r.o., v ktorej má BBSK 49 percentný podiel.

ČI. III Informácie o údajoch aktív a pasív

A Aktíva

Konsolidovaný celok zahŕňa neobežný a obežný majetok za:

- materskú účtovnú jednotku,
- dcérské účtovné jednotky a to konkrétnie za 73 rozpočtových organizácií, 43 príspevkových organizácií a 1 dcérsku obchodnú spoločnosť, ktorej identifikačné údaje sa nachádzajú v prílohe v tabuľke č. 1 – Údaje o konsolidovanom celku.

a) Dlhodobý neobežný majetok

Prehľad o pohybe dlhodobého nehmotného, dlhodobého hmotného majetku a dlhodobého finančného majetku od 1. januára 2017 do 31. decembra 2017 je uvedený v tabuľkovej prílohe, tabuľka č. 2 – Neobežný majetok.

Prehľad majetkových podielov za pridružené účtovné jednotky je uvedený v tabuľke č. 3 – Majetkové podiely v spoločnosti s podstatným vplyvom.

b) Zásoby

Výška zásob po konsolidácii je 2 230 532,11 eur v zložení:

- Materiál 2 099 301,84 eur
- Nedokončená výroba a polotovary 27 309,56 eur
- Výrobky 8 013,44 eur
- Zvieratá 26 865,35 eur
- Tovar 69 041,92 eur.

Zníženie úžitkovej hodnoty zásob bolo zohľadnené vytvorením opravnej položky.

Opravnú položku k zásobám tvorila dcérská ÚJ Banskobystrická regionálna správa cest, a. s. v dôsledku nepoužiteľnosti a veku zásob a k tovaru tvorila opravnú položku príspevková organizácia Divadlo Štúdio tanca.

Prehľad vývoja opravnej položky je v tabuľke č. 7 – Vývoj opravnej položky k zásobám.

c) Zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy

V konsolidovanej súvahе je vykázaný v aktívach zostatok na účte 359 – Zúčtovanie transferov medzi subjektami VS a iné zúčtovania vo výške 5 224,98 eur a na účte 357 – Ostatné zúčtovanie rozpočtu obce a VÚC vo výške 962,80 eur. Tieto transfery budú eliminované až pri konsolidácii na druhej úrovni, nakoľko sa jedná o transfery miest a obcí a štátu, ktoré nepatria do konsolidovaného celku BBSK na I. úrovni.

Ostatné zúčtovania v rámci účtovných jednotiek konsolidovaného celku BBSK boli vyeliminované v plnej výške.

Jedná sa o nasledovné eliminácie:

- Zúčtovanie odvodov príjmov RO do rozpočtu zriaďovateľa vo výške 1 672 375,47 eur.
- Zúčtovanie transferov rozpočtu VÚC vo výške 59 147 557,80 eur.

d) Pohľadávky

Prehľad pohľadávok podľa doby splatnosti za konsolidovaný celok BBSK je v tabuľke č. 9 – Pohľadávky podľa doby splatnosti.

Dlhodobé pohľadávky

Konsolidovaný celok BBSK vykazuje po konsolidácii na prvej úrovni stav dlhodobých pohľadávok vo výške 59 567,70 eur. Všetky tieto dlhodobé pohľadávky sú mimo konsolidovaného celku BBSK na prvej úrovni. Ide o odloženú daňovú pohľadávku BBRSC, a. s., vo výške 59 567,70 eur, ktorá bude vyeliminovaná v konsolidácii na druhej úrovni a SOŠ Krupina vykazuje dlhodobú pohľadávku vo výške 2 901,68 eur na účte 311, ale na túto celú sumu bola vytvorená opravná položka.

Krátkodobé pohľadávky

Celkový stav krátkodobých pohľadávok po konsolidácii na prvej úrovni je 4 226 971,18 eur, ktoré sa týkajú hlavne:

- dodávateľsko – odberateľských vzťahov,
- vzťahov so zamestnancami,
- daňových pohľadávok,
- zúčtovania s orgánmi sociálneho a zdravotného poistenia,
- transferov mimo verejnej správy.

Najväčší podiel na vykázaných krátkodobých pohľadávkach má dcérská účtovná jednotka BBRSC, a. s. Banská Bystrica a príspevkové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK na účte 311 – Odberatelia a na účte 318 – Pohľadávky z nedaňových príjmov VÚC a RO zriadených VÚC majú krátkodobé pohľadávky rozpočtové organizácie a Úrad BBSK.

K pochybným a nedobytným pohľadávkam, kde existuje riziko ich nevymožiteľnosti, boli vytvorené opravné položky v celkovej výške 2 844 272,73. Všetky opravné položky boli vytvorené k pohľadávkam mimo konsolidovaného celku. Vývoj opravnej položky k pohľadávkam je v tabuľkovej časti v tabuľke č. 8 - Opravné položky k pohľadávkam.

e) Finančné účty

Stav na finančných účtoch konsolidovaného celku k 31.12.2017 je 31 984 047,61 eur v zložení podľa nasledujúcej tabuľky.

Účet	Zostatok k 31.12.2016 v eur	Zostatok k 31.12.2017 v eur
Pokladnica	21 071,58	19 410,83
Ceniny	128 529,47	146 070,68
Bankové účty	24 297 015,98	31 818 188,38
z toho BÚ v Štátnej pokladnici	21 097 756,91	28 438 473,82

f) Časové rozlíšenie aktív

Stav na účtoch časového rozlíšenia aktív po eliminácii je 909 879,23 eur a to konkrétnie:

- náklady budúcich období 253 741,39 eur,
- príjmy budúcich období 656 137,84 eur.

Prehľad časového rozlíšenia na strane aktív je v tabuľkovej prílohe, v tabuľke č. 10 – Náklady budúcich období a v tabuľke č. 11 – Príjmy budúcich období.

B Pasíva

a) Vlastné imanie

Prehľad vývoja vlastného imania je v tabuľke č. 12 – Vlastné imanie.

Vlastné imanie tvoria nasledovné položky:

- Oceňovacie rozdiely z kapitálových účastí eviduje iba materská UJ, Úrad BBSK vo výške 317 837,94 €.
- Výsledok hospodárenia za konsolidovaný celok k 31.12.2017 za bežné účtovné obdobie je po eliminačných prácach 22 393 672,05 eur.
- Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov je 99 806 908,88 eur a celkový výsledok hospodárenia vrátane nevysporiadaného výsledku hospodárenia minulých rokov za konsolidovaný celok BBSK k 31.12.2017 po eliminačných prácach je 122 200 580,93 eur.

b) Rezervy

Celkový stav rezerv v konsolidovanom celku je 9 028 792,53 eur v nasledovnom zložení:

- Rezervy zákonné krátkodobé – iné 182 345,33 eur.
- Rezervy ostatné dlhodobé 7 939 328,16 eur.
z toho:
  - na prebiehajúce a hroziace súdne spory 7 848 328,00 eur,
  - iné 91 000,16 eur.
- Rezervy ostatné krátkodobé 907 119,04 eur.
Z toho:
  - na rekultivácie a monitorovanie skládky odpadov 545,00 eur,
  - na nevyfakturované dodávky a služby 7 656,81 eur,
  - iné 898 917,23 eur.

Najväčšiu čiastku tvoria ostatné dlhodobé rezervy na prebiehajúce a hroziace súdne spory.

Účtovné jednotky konsolidovaného celku BBSK netvorili rezervy voči subjektom

konsolidovaného celku, preto neboli ani žiadne rezervy eliminované.

Prehľad vývoja rezerv je v tabuľkových prílohách v tabuľke č. 13 – Rezervy zákonné a v tabuľke č. 14 – Rezervy ostatné.

c) Zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy

V konsolidovanej súvahe je vykázaný v pasívach zostatok na úctoch:

357- Ostatné zúčtovanie rozpočtu VÚC vo výške 1 145 358,93 eur.

359 – Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy vo výške 322 061,82 eur.

Tieto transfery budú eliminované až pri konsolidácii na druhej úrovni nakoľko sa jedná o transfery zo ŠR a o transfery z miest a obcí, ktoré nepatria do konsolidovaného celku BBSK na I. úrovni.

Ostatné zúčtovania v rámci účtovných jednotiek konsolidovaného celku BBSK boli vyeliminované v plnej výške 60 819 933,27 eur.

Jedná sa o nasledovné eliminácie:

- Zúčtovanie odvodov prímov RO do rozpočtu zriaďovateľa vo výške 1 672 375,47 eur.
- Zúčtovanie transferov rozpočtu VÚC vo výške 59 147 557,80 eur.

d) Záväzky

Prehľad záväzkov z hľadiska ich vekovej štruktúry a podľa doby splatnosti je v tabuľke č. 15 – Záväzky podľa doby splatnosti.

Konsolidovaný celok vykazuje po eliminácii:

Dlhodobé záväzky vo výške 961 686,52 eur, ktoré vznikli hlavne z dodávateľsko-odberateľských vzťahov, z nájmu a záväzkov zo sociálneho fondu.

Dlhodobé záväzky neboli eliminované, nakoľko sú evidované len voči organizáciám mimo konsolidovaného celku na prvej úrovni.

Dlhodobé záväzky v porovnaní s rokom 2016 poklesli o 282 637,42 eur.

Najväčší podiel na dlhodobých záväzkoch má rozpočtová organizácia Správa majetku a záväzkov, ktorá postupne podľa splátkových kalendárov spláca záväzky za zrušené zdravotnícke zariadenia.

Krátkodobé záväzky

Konsolidovaný celok vykazuje krátkodobé záväzky vo výške 6 008 064,72 eur, ktoré sa týkajú týchto druhov ekonomických transakcií:

- dodávateľsko - odberateľské vzťahy,
- záväzky z nájmu,
- záväzky voči zamestnancom,
- zdravotného a sociálneho poistenia,
- daňové záväzky,
- transfery a ostatné zúčtovanie so subjektmi mimo VS.

Elimináciou krátkodobých záväzkov sa ich celková hodnota znížila z o 2 392 304,20 eur. Najväčší podiel na nevyeliminovaných krátkodobých záväzkoch má Úrad BBSK hlavne voči SAD Zvolen a voči SAD Lučenec, ako rozdiel vykázanej straty za výkony vo verejnem záujme a jej náhradou za rok 2016 a dcérská spoločnosť BBRSC, a. s. z obchodného styku.

Daňové záväzky a záväzky zo sociálneho a zdravotného poistenia budú vyeliminované až v konsolidácii na druhej úrovni.

e) Bankové úvery a ostatné prijaté návratné finančné výpomoci

Bližšie informácie o bankových úveroch konsolidovaného celku vykázaných k 31.12.2017 sú uvedené v tabuľke č. 16 – Bankové úvery.

Konsolidovaný celok BBSK eviduje na účte 461 Bankové úvery, úver v celkovej výške **34 526 269,17 eur**.

Investičné bankové úvery má:

- **materská účtovná jednotka vo výške 32 422 104,65 eur**, z ktorých je krátkodobá časť, ktorá podľa splátkových kalendárov má byť splatená v roku 2018 v čiastke 5 711 571,11 eur. Krátkodobú časť tvorí Istina vo výške 5 711 131,68 eur a neuhradený úrok 439,43 eur.
- **dcérská účtovná jednotka BBRSC, a. s. vo výške 1 824 164,52 eur**, z čoho krátkodobá časť, ktorá má byť splatená v r. 2018 je 610 164,52 eur. Krátkodobú časť tvorí Istina vo výške 607 200,00 eur a neuhradený úrok 2 964,52 eur.

Prevádzkový úver eviduje dcérská účtovná jednotka BBRSC, a. s. Banská Bystrica vo výške 280 000,00 eur, ktorý bude splatený v roku 2018.

f) Časové rozlíšenie na strane pasív

Prehľad časového rozlíšenia na strane pasív je v tabuľkových prílohách v tabuľke č. 17 – Výdavky budúcich období a v tabuľke č. 18 – Výnosy budúcich období.

Stav na účtoch časového rozlíšenia pasív po eliminácii je 52 569 744,48 eur a to konkrétnie:

- Výdavky budúcich období 139 221,36 eur.
- Výnosy budúcich období 52 430 523,12 eur.

Významnú podstatnú časť výnosov budúcich období tvorí podľa metodiky rozpočtových a príspevkových organizácií zostatková hodnota majetku obstaraného z cudzích zdrojov.

Čl. IV Informácie o nákladoch a výnosoch

Po eliminácii vzájomných nákladov a výnosov na úrovni konsolidačného celku BBSK je výška nákladov k 31.12.2017 vrátane splatnej dane z príjmov 169 214 906,44 eur a výška výnosov 191 608 578,49 eur. Vzájomné náklady a výnosy v konsolidovanom celku BBSK boli vyeliminované v celkovej výške 11 565 926,84 eur.

Výsledok hospodárenia po zdanení za bežné účtovné obdobie za konsolidovaný celok BBSK je 22 393 672,05 eur.

Detailnejší prehľad o nákladoch a výnosoch je v tabuľkovej časti v nasledovných tabuľkách:

- tabuľka č. 19 – Náklady na služby.
- tabuľka č. 20 – Ostatné náklady
- tabuľka č. 21 – Ostatné finančné náklady.
- tabuľka č. 22 - Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti.

Čl. V. Informácie o iných aktívach a iných pasívach

Informácie o iných aktívach a iných pasívach sú v tabuľkovej prílohe v tabuľke č. 23 – Informácie o iných aktívach a iných pasívach.

Iné aktíva a iné pasíva obsahujú hlavne záväzky z ručenia vo výške 811 307,00 eur. Ide o podmienené záväzky dcérskej účtovnej jednotky BBRSC, a .s. Banská Bystrica na základe ručiteľských listín za dlžníkov SAD Zvolen a SAD Lučenec v prospech veriteľa VÚB.

Prehľad o kultúrnych pamiatkach je uvedený v tabuľke č. 24 – Zoznam nehnuteľných kultúrnych pamiatok.

Čl. VI. Skutočnosti, ktoré nastali po dni, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, do dňa jej zostavenia

Po 31. decembri 2017 nenastali také udalosti, ktoré by si vyžadovali zverejnenie alebo vykázanie v konsolidovanej účtovnej závierke za rok 2017.

V Banskej Bystrici 25.5.2018
Vypracoval: Ing. Viera Tomašovičová